

Avelsprogram

Haflinger

Svenska Hästavelsförbundet

Innehåll

Introduktion	3
Stamboken	4
Avelsvärdering av haflinger	7
Allmänna bestämmelser	7
Avelsvärdering hingstar	7
Avelsvärdering ston.....	10

Introduktion

SH är av Jordbruksverket erkänd avelsorganisation och godkända att föra avelsprogram för Haflinger

I detta avelsprogram finns rasbeskrivning, stamboksindelning och vilka krav som ställs för att kunna införas i grundstambok och eventuell riksstambok samt de rasvisa krav som gäller vid avelsvärdering av hingstar och ston.

Övergripande regler för SH:s arbete gällande registrering, passutfärdande och avelsvärdering av hästar för de raser där SH bedriver avelsarbete framgår i Plan och riktlinjer för SH:s godkännande som avelsorganisation.

Vidare framgår i Plan och riktlinjer de skyldigheter och rättigheter som var och en som deltar i ett avelsprogram ska känna till.

Stamboken

RAS

Haflinger.

SYFTE

Avelsprogrammetts syfte är att bevara och förbättra.

GEOGRAFISKT OMRÅDE

Avelsprogrammetts arbete bedrivs i Sverige.

A. RASBESKRIVNING

Typ: En uttrycksfull och harmonisk starkt byggd medelgrov rid- och körhäst med goda proportioner och elegans. Hästen ska ha ett gott temperament och arbeta energiskt och vägvinnande.

Färg: Endast fuxfärg i olika nyanser är tillåtet, helst med ljus man och svans. En gyllene fuxfärg är idealet. Taglet ska vara rikligt och silkeslent. Vita tecken på benen är inte önskvärt.

Huvud: Ska vara torrt och uttrycksfullt med väl markerade ganascher, harmoniskt med stora mörka uttrycksfulla och livliga ögon. Ögonbågarna ska vara markerade. Nosryggen ska vara lätt konkav och näsborrarna stora. Öronen ska vara rörliga, väl ansatta och ej för stora. Huvudet ska vara väl ansatt på halsen och får ej ge ett tungt intryck.

Hals: Halsen bör vara rak och väl ansatt (45 grader), ej för grov med god längd som är proportionerlig i förhållande till huvud och bål.

Bålen: Manken ska vara väl markerad av god längd. Bogen ska vara lång och sluttande med god muskulatur. Bringan ska vara bred och välmusklad. Bröstbenet ska vara välvt utåt mellan armbågarna. Ryggen ska vara stark och muskulös av medellängd. Länden ska vara bred, kort och välmusklad med ett starkt njurparti. En haflinger ska ej ha hängbuk. Korset bör vara långt, brett och lätt sluttande. Svansen ska vara väl ansatt och lång med mycket tagel.

Benen: Benen ska vara relativt korta och torra, med korrekt benställning, breda, väl markerade ledgångar och hasar. Lår och skank ska vara mycket välmusklade. Skenbenen ska vara korta och torra med tydliga senor. Skenbensomfånget ska vara minst 17 cm (ston) och 18 cm (hingstar) och får ej överskrida 21 cm (ston) 22 cm (hingstar). Kotorna ska vara starka och rättställda. Hovarna ska vara sunda, välformade, hårda och helst pigmenterade.

Rörelser: Rörelserna ska vara korrekta, elastiska, energiska, taktmässiga och vägvinnande med starkt påskjut.

Storlek: Mankhöjden vid tidigast 30 månaders ålder ska vara minst 137 cm. Bröstomfånget ska vara minst 155 cm för ston och minst 165 cm för hingstar.

B. AVELSMÅL

Avelsmålet är en rastypisk, sund, lättfödd och stark familjehäst med gott lynne och bred användbarhet inom rid- och körsport.

C. IDENTITET OCH IDENTITETSNUMMER

C1. Identitet

- Hästpass från inom EU godkänd avelsorganisation där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant eller veterinär.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning vid sidan av modern innan födelseårets slut eller inom 6 månader från födelsen, beroende på vilket som inträffar sist, samt korrekt rapporterad betäckningsrapport i original.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original samt härstamningsverifiering med DNA mot mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning samt härstamningsverifiering med DNA mot far och mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.
- Hästpass eller annan originalhandling som t.ex. registreringsbevis utfärdat av moderstambok, eller av denne erkänd dotterstambok i tredje land, samt chipmärkning/chipavläsning samt signalementsbeskrivning

I passet ska 5 leds härstamning och eventuell arabblodsiblandning anges.

C2. Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första är raskoden 32, de två följande siffrorna är de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer.

D. AVELSDJUR

Totalt har 1831 hästar förts in i grundstamboken i Sverige t.o.m. 2024-01-09. Under 2023 betäcktes 19 ston. En kontinuerlig import av individer sker från framför allt Italien, Österrike och Tyskland.

E. STAMBOKSINDELNING

Grundstambok avd I

För att införas i avd I ska en häst:

- ha en far som vid betäckningstillfället var införd i Riksstamboken alternativt som avelshingst var införd i en annan erkänd Haflingerstambok,
- ha en mor som är införd i Riksstamboken eller införd i Associazione Nazionale Allevatori Cavalli di Razza Haflinger di Italia (ANACRHA) s registro fattrici, i motsvarande avdelning i en dotterstambok till ANACRHA eller annan erkänd Haflingerstambok,
- ha sex generationers känd härstamning,
- ha en andel främmande blod som inte överstiger 1,56 %,
- vara fallen ur någon av rasens sju erkända hingstlinjer (Anselmo, Bolzano, Massimo, Nibbio, Stelvio, Student & Willi).

Denna avdelning motsvarar ANACRHAIs *registro puledri* och för att införas i avd I ska en importerad häst vara införd i ANACRHAIs *registro puledri* eller respektive lands motsvarighet till ANACRHAIs *registro puledri*.

Grundstambok avd II

För att införas i grundstambok avd II ska en häst:

- vara fallen efter föräldrar som är införda i grundstamboken eller införda i ANACRHAIs *registro puledri* eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till ANACRHAIs,
- inte kunna införas i grundstambokens avd I.

Hästar i grundstambok avdelning II tilldelas ett löpnummer i 9000-serien.

Riksstambok - hingstar

I denna avdelning införs hingstar som är införda i grundstambokens avd I eller införda i ANACRHAIs *registro puledri* eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till ANACRHAIs. Hingsten ska vid avelsvärdering uppfylla rasvisa krav. Denna avdelning motsvarar ANACRHAIs *registro stalloni* och hingstar införda i denna *registro stalloni* eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till ANACRHAIs förs direkt in i denna avdelning utan krav på avelsvärdering.

Riksstambok - ston

I denna införs ston som är införda i grundstambokens avd I eller införda i ANACRHAIs *registro puledri* eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till ANACRHAIs. Stoet ska vid avelsvärdering uppfyllt rasvisa krav. Denna avdelning motsvarar ANACRHAIs *registro fattrici* och ston införda i *registro fattrici* eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till ANACRHAIs förs direkt in i denna avdelning utan krav på avelsvärdering.

F. ORIGINALSTAMBOK

Associazione Nazionale Allevatori Cavalli di Razza Haflinger di Italia är originalstambok. SH håller sig med Svenska Haflingerföreningens hjälp informerad om eventuella förändringar i originalstambokens regelverk.

Avelsvärdering av haflinger

Allmänna bestämmelser

Övergripande regler gällande avelsvärdering framgår i Plan och riktlinjer.

Avelsvärdering hingstar

INDIVIDPRÖVNING

Hingst kan individprövas tidigast det år den fyller 3. Hingst införd i svensk grundstambok avd I är visningsberättigad.

Härstamning

Härstamningsvärdering utförs före avelsvärdering av avelsvärderingsnämndens ordförande på underlag insänt av hingstägaren och kontrollerat av registrator.

Hälsotillstånd

Hingst ska godkännas veterinärt enligt Plan och riktlinjer.

Mått

Hingst ska mätas avseende mankhöjd, bröstomfång och skenbensomfång. Gällande officiellt mätintyg godtas.

	Minst	Max
Mankhöjd	142cm	154 cm
Bröstomfång	165cm	
Skenben	18 cm	22 cm

Hingst som är lägre än 142 cm eller högre än 154 cm kan inte få högre än 8p på bedömningspunkten rastyp.

Hingst vars skenbensmått ligger utanför min- och max-mått kan inte få högre än 7p på bedömningspunkten "extremiteter och rörelsernas korrekthet". Bröstomfånget får ej understiga 165 cm. Häst som ej uppfyller minimimåttet kan aldrig tilldelas högre än 6 p på rastyp.

Exteriörbedömning

Vid varje individprovningstillfälle bedöms hingsten exteriört.

Hingst släpps lös enskilt i ridhus för att rörelser i frihet ska bedömas. För skritt och trav ingår detta i den ordinarie exteriörbedömningen och dess poängsättning. Däremot sätts ett särskilt betyg på galoppen. Hingsts poäng på rörelserna fastställs inte förrän de har visats i frihet. Poäng för galoppen ska ges, men den ska inte vara avgörande för hingstens godkännande.

Diskvalificerande fel:

- Långa hängande öron
- vita tecken på ben över has

- två vita helstrumpor
- tre vita halvstrumpor
- fyra vita tecken på alla fyra ben (oavsett utbredning)
- Överdrivet stort huvudtecken (t.ex. lykta eller bläs där det vita går utanför ögon och/eller båda nosvingarna)
- Glas- och fisköga
- Vita fläckar och starkt utbredd stickelhårighet
- Tydligt förekommande svart tagel i man, svans och pannlugg

Bruksprov

Rid- och/eller körprov ska utföras av 4-åriga och äldre hingstar. Rid- och/eller körprov utförs enligt grundkraven i Plan och riktlinjer.

Medelpoängen beräknas. För att godkännas ska den erhållna genomsnittspoängen vara lägst 5, ingen delpoäng under 5. Godkänt bruksprov utfört i annat EU-land ska beaktas. Treåriga hingstar kan göra rid –och/eller körprov.

Hingst som genomfört officiell tävling ska visas vid avelsvärdering det år då bruksprovet skulle genomförts.

För hingst som uteblir från bruksprov ska ägaren inkomma till nämnden med veterinärintyg om orsaken. Nämnden beslutar om giltigt förfall föreligger och om så är fallet kan nämnden ge möjlighet att avlägga bruksprov vid annan förrättning. I annat fall betraktas uteblivandet som underkänt bruksprov. Om avlagt bruksprov underkänts kan nämnden ge begränsat godkännande för ett år. Avbrutet bruksprov kan aldrig anses genomfört.

Avelsvärdesklasser efter individprovning

G

tilldelas 3-årig hingst som har uppnått 40 poäng exteriört utan någon del poäng under 7. I undantagsfall kan hingst med 39 poäng godkännas p.g.a. särskilda meriter eller härstamning. G tilldelas gällande för ett år.

GB

tilldelas 4-årig eller äldre hingst som erhåller minst 40 poäng exteriört, ingen delpoäng under 7, och har fullgjort godkänt bruksprov eller har motsvarande utländska meriter.

GM

tilldelas hingst som uppfyller minimikraven för kvalitetsklass GB och uppfyller något av följande villkor.

- vid något tillfälle erhållit 42 p eller högre vid avelsvärdering
- vid lägst 3 års ålder två gånger belönats med minst 41 p eller motsvarande med minst ett års mellanrum och av olika domare på av SH avelsvärderingsgrundande utställning med auktoriserad domare eller vid avelsvärdering
- varit placerad i officiell tävling på medelsvår nivå eller motsvarande nivå i tävlingsgrenar godkända av Svenska Ridsportförbundet.

- varit placerad i körtävling motsvarande SM-klass
- motsvarande utländska meriter

O

tilldelas hingst som ej uppfyller ovanstående krav.

Tävlingsgrenar godkända av Svenska Ridsportförbundet: hoppning, dressyr, fälttävlan, körning, distans, working equitation, gymkhana, voltige, reining.

AVKOMMEPRÖVNING

Hingst som lämnat minst 15 avkommor, visade vid lägst 3 års ålder, ska avelsvärderas med hänsyn till avkommornas resultat och tilldelas kvalitetsklass C, B, A eller ELIT. Avelsvärdet kan årligen omprövas. På ägarens begäran kan, när särskilda skäl finns, avkomme-grupp bedömas tidigare. Hingst som betäckt minst 40 ston, de 4 sista åren ej medräknade, ska avelsvärderas med hänsyn till sina avkommor även om inte 15 av dem visats.

Följande kategorier av hingstens avkommor ska redovisas inför avelsvärderingen:

- i riksstambok införda hingstar
- i riksstambok införda ston
- tävlingsmeriterade avkommor som uppnått resultat enl. kraven för G I
- totalt antal poängtagande avkommor i tävlingar enligt tillgänglig officiell statistik
- avkommors resultat vid avelsvärderingar och officiella utställningar med för rasen auktoriserade domare.

Hänsyn ska tas till antal betäckta ston under motsvarande tidsperiod.

Avelsvärdesklasser på grundval av avkommeprövning

C

tilldelas hingst som har lämnat minst 15 visade avkommor varav 60 % vid tre års ålder ej uppnått högre exteriörpoäng än 35.

B

se ovan, poäng mellan 35-38

A (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

tilldelas hingst som visat god förärvning – minst 10 visade avkommor varav 60 % ska ha uppnått 38 p eller mera vid exteriörbedömning.

ELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

tilldelas hingst som visat utmärkt förärvning och lämnat minst 15 avkommor med kvalifikationer i flera av de kategorier som meriterar haflinger.

Obs att även vidimerade utländska meriter kan beaktas.

Avelsvärdering ston

Härstamning

Stoet ska vara införd i svensk grundstambok avd I.

Hälsotillstånd

Stoets hälsotillstånd ska kontrolleras i enlighet med punkten 3.3.8 och följande i Plan och riktlinjer för SH som avelsorganisation.

Färg

Alla nyanser av fux, helst med ljus man och svans är tillåtna. Vita tecken på benen, utbredd stickelhårighet och/eller vita fläckar på kroppen och svart eller grått inslag i man och svans är inte önskvärt och innebär att hästen aldrig kan få högre än 7 på rastypen.

Mått

Mätning av mankhöjd, bröstomfång och skenbensomfång ska ske vid bedömningstillfället. Ston som innehar officiellt mätintyg behöver ej mätas avseende mankhöjden vid bedömningstillfället, mätintyg ska tas med och visas upp. Bröstomfång och skenbensomfång ska mätas.

Mankhöjden får ej understiga 137 cm och bör ej överstiga 154 cm. Om hästen mäter lägre än 137 cm eller över 154 cm kan hästen aldrig få högre än 8 poäng på rastypen.

Bröstomfånget får ej understiga 155 cm. Häst som ej uppfyller minimimåtten kan aldrig tilldelas högre än 6 p på rastyp.

Ston vars skenbensomfång ligger utanför min- och max-mått kan inte få högre än 7p på bedömningspunkten "extremiteter och rörelsernas korrekthet".

Bruksprov

Bruksprovet, som är frivilligt, kan utföras av 4-åriga och äldre ston. Det ska bestå av enkelt rid- och/eller körprov enligt Plan och riktlinjer. Bruksprov får ersättas med uppvisande av bevis att stoet genomfört officiell tävling av minst samma svårighetsgrad som bruksprovet.

Avelsdiplom

Avelsdiplom tilldelas 3-årigt sto som uppnått 40 p eller mer, ingen delpoäng under 7. Ston som är under 137 cm kan ej tilldelas avelsdiplom.

Man- och svansskorv

Ston med misstänkt man- och svansskorv kan inte erhålla avelsvärdesklass på sommarpremieringsplats. Misstänkt man- & svansskorv ska antecknas på protokollet och utredning av veterinär ska göras inom en månad efter bedömningen. Utlåtandet ska insändas till SH:s kansli. Sto med konstaterad man- och svansskorv kan ej tilldelas avelsvärdesklass.

Individprövning

Avelsvärdesklass G

Ett sto tilldelas avelsvärdesklass G om följande villkor är uppfyllda.

- lägst 3 år.
- Ston 3-9 år ska tilldelas lägst 35 poäng exteriört, ingen delpoäng under 6. Poängen för typ få inte vara under 7 poäng. - Ston > 10 år ska bedömas vara av lägst motsvarande kvalitet om de ej poängbedöms vid premieringstillfället.

Avelsvärdesklass GB

Ett sto tilldelas avelsvärdesklass GB om följande villkor är uppfyllda.

- Sto lägst 4 år
- uppfyller kraven för avelsvärdesklass G samt har avlagt enkelt bruksprov eller motsvarande, d.v.s. genomfört offentlig rid- eller körtävling av minst samma svårighetsgrad som bruksprovet.

Avelsvärdesklass GM

Stoet ska uppfylla minimikraven för avelsvärdesklass G samt uppfylla något eller några av följande villkor:

- erhållit avelsdiplom
- erhållit minst två guldplaketter (40 poäng eller mer, ingen delpoäng under 7 vid avelsvärderingsgrundande arrangemang) varav den ena erhållits vid lägst ett års ålder och det andra vid lägst tre års ålder, på avelsvärderingsgrundande bedömningstillfälle med två olika av SH godkända rasdomare.
- varit placerad i officiell tävling på lägst lokal nivå samt lägst 35p exteriört, ingen delpoäng under 6 och ej under 7 poäng på typen vid lägst ett års ålder. .
- varit placerad i officiell körtävling i lägst nationell mästerskapsklass, samt lägst 35p exteriört, ingen delpoäng under 6 och ej under 7 poäng på typen vid lägst ett års ålder. .
- jämförbara utländska meriter

Avkommeprövning

Avkommor äldre än 12 månader ska vara införda grundstamboken. Avkommor yngre än 12 månader ska vara berättigade till införande i grundstamboken.

Avelsvärdesklass A (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska uppfylla kraven för avelsvärdesklass G samt

- ha lämnat minst fem avkommor. Avkommor äldre än 12 månader ska vara införda i grundstambok avd I. Avkomma yngre än 12 månader ska vara berättigad till införande i grundstambok avdelning I.
- uppnå minst 80 avkommepoäng, varav minst tre avkommor med lägst 20 poäng, eller
- uppnå minst 80 avkommepoäng, varav en avkomma med lägst 30 poäng samt en avkomma med lägst 20 poäng.

Avelsvärdesklass ELIT (kan utdelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska uppfylla kraven för värdebokstav A samt

- ha lämnat minst sex avkommor. Avkommor äldre än 12 månader ska vara införda i grundstambok avd I. Avkomma yngre än 12 månader ska vara berättigad till införande i grundstambok avdelning I.
- uppnå minst 120 avkommepoäng, varav minst två avkommor med lägst 30 poäng och två avkommor med lägst 20 poäng, eller
- uppnå minst 120 avkommepoäng, varav tre avkommor fått lägst 30 poäng.

Poängskala - avkommepoäng

Vid beräkning får varje avkomma endast räknas en gång. Poäng ska grundas på avkommor införda i grundstambok avd I.

10p

- Levande fött föl som uppnått minst 10 dagars ålder

20p

- vid lägst tre års ålder erhållit lägst 38 poäng, ingen delpoäng under 7 vid avelsvärdering eller utställning (vid utställning utan poängsättning ska hästen ha tilldelats guld) med av SH godkänd rasdomare.
- varit placerad i officiell tävling på lägst lokal nivå, samt fått minst 36p exteriört, ingen delpoäng under 7 vid lägst ett års ålder.

30p

- sto som tilldelats avelsdiplom
- A-premierat sto
- varit placerad i officiell tävling av medelsvår nivå eller motsvarande medelsvår nivå. Samt lägst 36, ingen delpoäng under 7 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.
- varit placerad i officiell körtävling i lägst nationell mästerskapsklass.
- minst två guldplaketter, varav den ena erhållits vid lägst ett års ålder och den andra vid lägst tre års ålder på avelsvärderingsgrundande bedömningstillfälle med två olika av SH godkända rasdomare.
- jämförbara utländska meriter

50p

- godkänd hingst införd i riksstambok.
- ELIT-premierat sto.
- varit placerad i officiell tävling av svår nivå eller motsvarande svår nivå.
- jämförbara utländska meriter.